

UDÁLOSTI

Sledujte podcast

Jiný
pohled

Kateřiny
Perknerové

Poslouchejte
na Deník.cz

Ameriku čekají tzv. midterms, tedy volby do Kongresu v půlce volebního období Donalda Trumpa. Co se do nich promítne a změní se zahraniční politika Spojených států, pokud republikáni prohrají? Poslechněte si rozhovor s amerikanistkou TOMÁŠEM KLVAŇOU.

ROZHOVORY s politiky, vědci i akademiky sledujte na denik.cz/podcasty.

Krátce

Vláda posoudí zakotvení české koruny do ústavy

Praha – Zakotvení české koruny do ústavy podle předlohy poslanců koaličních Motoristů a SPD posoudí vláda. Podporu kabinetu návrh jistou nemá. Vládní legislativci navrhli kabinetu Andreje Babiše (ANO) na základě připomínek, aby zaujal k ústavní novele na pondělní schůzi neutrální stanovisko. K jejímu přijetí by bylo nutné schválení větší než prostou většinou zákonodárců v obou parlamentních komorách. Motoristé s SPD ani s hnutím ANO tolik hlasů nemají. Cílem návrhu je zakotvit korunu jako měnu České republiky na ústavní úrovni, a podřídit tak případnou budoucí změnu měny souhlasu třípětinové většiny všech poslanců a třípětinové většiny přítomných senátorů. **(čtk)** Foto: Profimedia

Garantované místo v domově seniorů? Je to možná investice

Na aktivní důchod si spoří asi dvě třetiny Čechů, na péči ve stáří jich má ale vyčleněné nějaké peníze jen zhruba čtvrtina. Vyplývá to z aktuálního průzkumu. Odborníci upozorňují, že společnost stárne a nějaký typ péče potřebuje asi polovina starších lidí. Nově si zájemci mohou investovat na garantované lůžko v domově seniorů.

ANDREA CERQUEIROVÁ

Češi myslí na aktivní důchod, spoří si na něj totiž 66 procent z nich. Na péči ve stáří jich má ale vyčleněné finance jen 27 procent. Vyplývá to z aktuálního průzkumu agentury Instant Research (Ipsos) pro společnost ESG SeniorCARE. „Navíc 58 procent respondentů nemá představu o tom, kde a jak žít, pokud se o sebe ve stáří nedokážou postarat,“ upozornil M&A ředitel investičního fondu ESG SeniorCARE Zdeněk Fiala.

Podle prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky Jiřího Horeckého přitom lidé ve stáří v padesáti procentech nějaký typ péče potřebují. „Již dnes sociálně-zdravotní služby potřebuje asi 507 tisíc lidí, z toho jich 308 tisíc vyžaduje dlouhodobou ošetrovatelskou péči. V roce 2035 bude podle odhadů péči potřebovat 804 tisíc lidí, z toho dlouhodobou ošetrovatelskou 512 tisíc lidí,“ řekl.

POROSTE POČET LIDÍ S DEMENCÍ

Do roku 2030 navíc podle něj vzroste počet lidí s nějakým vážnějším onemocněním – ať již s diabetem, srdečním

selháním, či zhoubným nádorem. Raketově má kvůli stárnutí přibýt lidí s nějakým typem demence, především s Alzheimerem, kterých je zde už dnes až 180 tisíc „Můžeme si vybrat, zda na to všechno budeme připraveni, nebo ne. Určitě je lepší připraveni být,“ řekl Horecký.

Provozni ředitel domovů pro seniory SeniorGarden Jiří Dušek podotkl, že kdysi se o staré lidi většinou postaraly jejich dospělé děti. „Tehdy bylo dítěti třicet a rodiči šedesát, jenže dnes je seniorovi kolem osmdesáti a dítěti kolem šedesáti,“ uvedl.

Zdůraznil, že je samozřejmě nejlepší dožít doma ve vlastní posteli. „Ne vždy to ale jde. V domovech to neumíme lépe, jsme ale schopni vystřídat se, je nás víc. Domov seniorů už není odkladiště starých lidí jako třeba před čtyřiceti lety, aby mladí měli být. Lidem tam umíme zajistit důstojné dožití,“ podotkl Dušek.

GARANTOVANÉ LŮŽKO

Lidé se nyní nově mohou ke garantovanému lůžku v domově seniorů i proinvestovat. Jako první český podfond typu ELTIF získal od České národní banky kladné rozhodnutí o registraci podfond PeopleCARE.

V důsledku toho mohou lidé dlouhodobě investovat do rozvoje zdravotně-sociální infrastruktury, a to již od jednoho tisíce korun měsíčně. „Kromě výnosu nabízíme benefit v podobě zajištění místa v zařízení,“ uvedl finanční ředitel investičního fondu ESG SeniorCARE Martin Sankot.

Certifikát garance umístění člověk získá poté, co jeho vklady a dosažené zhodnocení (které může být až 7,5 procenta ročně) bude činit dva miliony korun. Na takovou částku může dosáhnout kupříkladu tehdy, když bude každý měsíc po dobu 25 let investovat 2500 korun.

Místo v domově seniorů může podle Fialy využít i blízký člověk, který investuje, a to i v případě jeho úmrtí. Lůžko v zařízení lze podle něj získat i tehdy, když souhrnná částka na dva miliony nedosáhne. Na

investici může zaměstnanci přispívat i zaměstnavatel, obdobně jako například na důchodové pojištění.

ÚHRADY JÍDLA A UBYTOVÁNÍ

O domovech seniorů se nyní hovoří i v jiném smyslu. Smršť reakcí nedávno vyvolal návrh Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, o kterém Deník opakovaně informoval. Týká se toho, aby si ubytování a jídlo v takových zařízeních lidé platili za své, případně s pomocí rodiny.

Jaký by byl rozdíl oproti dnešku? „V současnosti je to tak, že pokud důchod seniora po odečtení povinného 15procentního zůstatku nestačí, výše úhrady se automaticky sníží. V návrhu počítáme i s využitím části úspor a s participací rodiny v těch případech, kdy to bude nutné (také samozřejmě jen do nějaké výše),“ přiblížil pro Deník Horecký.

V případě absence těchto zdrojů by jako poslední podle něj nastoupila pomoc státu. Ministerští úředníci se ale k návrhu staví rezervovaně, na stole tedy nyní není. „Za zásadní považujeme, aby případné změny nezhoršily dostupnost sociálních služeb pro lidi, kteří nemají dostatečně vlastní zdroje,“ reagoval pro Deník mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí Jakub Slavík.

Foto: Shutterstock

Maskovaní vandalové. Francii nepomohl ani zákaz zahalování

PŘEMYSL SPĚVÁK

Každý to zná z filmů či knih. Lupiči a násilníci od pradávna přepadávali v maskách. Při nedávných protestech ve Francii či v Itálii rabující skupiny a dav využily osvědčenou metodu. Proti dodatečné identifikaci z náhrávek se chránily šátky, kšiltovkami a kapucemi. Přitom za maskování jim ve Francii hrozí tvrdý postih. Tamní legislativa patří v otázce zakrývání obličeje k nejpřísnějším v Evropské unii. Zásadní změnu pro protesty přinesl tzv. protivýtržnický zákon z roku 2019, který reagoval na pouliční nepokoje spojené s takzvaným Hnutím žlutých vest.

Úmyslné zakrytí tváře bez legitimního důvodu během demonstrace nebo v jejím bezprostředním okolí může být ve Francii za určitých okolností trestným činem. Otázka praxe je však jiná věc.

Přestože podle francouzské vlády jen při sobotních demonstracích policie zatkla přes 1300 lidí, další

skupiny nezadržených rabujících se patrně nepodaří odhalit ani ze známých kamer či nejmodernějšími technologiemi. Objektivně je vymahatelnost problematická. Každý zákaz, každé nařízení má svoji slabou stránku v tom, do jaké míry je vůbec možno prosadit ho v praxi. Trest vlastně hrozí jen těm, které policie sebere,“ řekl Deníku bezpečnostní expert Andor Šándor.

Podle článku francouzského trestního zákoníku hrozí za úmyslné zakrytí tváře při protestech až jeden rok odnětí svobody a pokuta 15 tisíc eur, tedy přibližně 380 tisíc korun. Tento postih se však nevztahuje automaticky na každého, kdo si na demonstraci zakryje obličej. Zákon se má uplatňovat tehdy, pokud při demonstraci nebo po ní dochází k narušení veřejného pořádku, případně takové narušení hrozí. K tomu o uplynulém víkendu nepochybně došlo. Ve Francii dokonce platí plošný zákaz zahalování obličeje na veřejných prostranstvích, byť se zákonem stanovenými výjimkami. Země galského kohouta byla první evrop-

DEMONSTRANTI VE FRANCII. Mnozí účastníci současných protestů vycházejí do ulic se zahalenou tváří. Tamní legislativa to přísně zakazuje a hrozí za to poměrně tvrdé postihy. Praxe je však jiná. Foto: AP Photo/Emma Da Silva

skou zemí, která zakázala nošení burek (muslimský oděv žen s mřížkou přes oči) a nikábu (závoj s úzkým průzorem pro oči) v ulicích.

V Česku jsou pravidla o poznání mírnější. Neexistuje plošný zákaz zahalování obličeje na veřejnosti, pouze v konkrétních situacích souvisejících s veřejným pořádkem a bezpečností. Dokonce i při demonstracích a jiných shromážděních je zakrytí obličeje obecně přípustné. Policie nebo příslušný úřad však mohou v případě narušení či ohrožení pokojného průběhu akce účastníkům nařídit, aby si obličej odhalili.

Co hrozí za neuposlechnutí takové výzvy? Podle Hany Malé z ministerstva vnitra pokuta až 15 tisíc korun. „Omezení se vztahuje také na organizovanou sportovní utkání, kde je zakrytí obličeje způsobem znemožňujícím identifikaci postupem proti veřejnému pořádku a lze za něj uložit pokutu až 10 tisíc korun, při opakovaném porušení až 15 tisíc korun, a zároveň může být uloženo i omezující opatření, například zákaz navštěvovat místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce,“ popsala Malá pro Deník. **více na denik.cz**

Do ulic vyrazily sta tisíce Francouzů

Paříž – Policie při rozsáhlé sobotní demonstraci v Paříži zadržela 142 lidí, z nichž 120 skončilo v policejní vazbě, uvedla pařížská prefektura. Protestu se zúčastnilo až 250 000 lidí. Pařížská prefektura také sdělila, že na konci protestního průvodu bylo zhruba 500 výtržníků, a informovala o násilném vniknutí do jedné provozovny a krádežích v ní. Poškozen byl také jeden autosalon, bezpečnostní složky zde ale rychle zasáhly.

Po celé Francii v sobotu demonstrovaly statisíce lidí, kteří protestovali proti nedostatku prostředků ve veřejných službách a proti vysokým cenám. Demonstrace byly podle francouzských médií většinou poklidné, na rozdíl od předchozí soboty, kdy protesty provázely tisíce případů rabování. V Bordeaux ale byly v blízkosti průvodu opět vyrabovány obchody.

Vláda v sobotu nasadila k udržení pořádku desetitisíce příslušníků bezpečnostních složek vybavených vrtníky, drony i vodními děly. Úřady zároveň zakázaly neohlášené demonstrace. **(čtk)**